



DET KONGELIGE BARNE-, LIKESTILLINGS-  
OG INKLUDERINGSDEPARTEMENT

## Rundskriv

---

2. februar 2015

### Rundskriv Q- 28/2015 med kommentarer til forskrift om adopsjon av barn fra utlandet

#### 1 Innledning

I mars 2013 vedtok Stortinget endringer i adopsjonsloven, jf. Prop 171 (2012-2013) om lov om endringer i adopsjonsloven og Innst. 143 L (2013-2014). Stortinget vedtok en endring i adopsjonsloven § 16 e med en utvidet hjemmel for departementet til å fastsette forskrift om utenlandsadopsjon. Bestemmelsen i adopsjonsloven § 16 e fjerde ledd lyder slik etter endringen:

*”Departementet kan i forskrift gi nærmere regler om behandlingsmåten, utredning av søkerne, vilkårene for å gi forhåndssamtykke og kravene til søkerens egnethet, herunder krav til alder, helse, vandel, samlivets varighet, økonomi, bolig og deltakelse på adopsjonsforberedende kurs. Departementet kan i forskrift også stille særlige krav til enslige søkere.”*

Under Stortingsbehandlingen (Innst. 143 L (2013-2014)) uttalte familie og kulturkomiteen:

*”Forvaltningens avgjørelse bør bygge på en helhetsvurdering av alle relevante fakta. Retningslinjer for kriteriene som skal legges til grunn for godkjenning av adopsjonssøkere bør være veiledende slik som i dag, jf. adopsjonsloven §§ 2 og 22, og ikke absolutte krav. Avgjørelsen for om adoptivsøkere godkjennes som adoptivforeldre bør tas ut fra en helhetsvurdering basert på søkerens egnethet og barns rett til en trygg oppvekst.”*

Departementet har utformet forskriften i tråd med merknadene fra komiteen. Forskriften er tatt inn i rundskrivet her sammen med kommentarer til hver av bestemmelsene.

Det er Barne-, ungdoms- og familieetaten som utreder søkerne, behandler og avgjør søknader om forhåndssamtykke til adopsjon av barn fra utlandet etter adopsjonsloven.

Forskriften med rundskrivet her erstatter rundskriv Q-0972 om utenlandsadopsjon med retningslinjer for undersøkelse og godkjenning av adoptivhjem<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> Rundskriv Q-0972 ble utgitt september 1998 og revidert i mars 2009. Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

## **Forskrift om adopsjon av barn fra utlandet med kommentarer**

### **§ 1 Virkeområde og formål**

Forskriften gir regler om vilkår for forhåndssamtykke, krav til søkerne og om behandlingsmåten i saker om forhåndssamtykke til adopsjon av barn fra utlandet, jf. adopsjonsloven § 16 e. Kravene skal sikre at barn som adopteres fra utlandet får et godt og varig hjem slik at adopsjonen blir til barnets beste.

#### **Merknader:**

Forskriften gjelder uavhengig av hvordan adopsjonen formidles. Ved vurdering av om forhåndssamtykke kan gis, er det avgjørende at adopsjonen vil være til barnets beste. Prinsippet om barnets beste følger av adopsjonsloven § 2, av FNs barnekonvensjon og av Haagkonvensjonen<sup>2</sup>. I prinsippet om barnets beste ligger blant annet at barn, av hensyn til dets fullstendige og harmoniske personlighetsutvikling, bør få vokse opp i et familiemiljø i en atmosfære av kjærlighet og forståelse.

Barnets beste er en rettslig standard som må forstås i samsvar med den beste tilgjengelige kunnskap som til enhver tid gjelder.

Selv om søkerne oppfyller de norske kravene til forhåndssamtykke, kan det enkelte samarbeidslandet ha egne krav til søkerne, som for eksempel krav til søkerens alder, samlivsform, vandel og helsetilstand. Noen land stiller også krav om at søkerne ikke er under behandling for barnløshet.

Adopsjonsloven hjemler ikke en rett for søkerne til å adoptere. Når søkerens rettigheter i forbindelse med en adopsjon skal ivaretas, er det derfor i første rekke deres rettigheter etter forvaltningsloven det er snakk om, som for eksempel retten til veiledning. Ettersom søkerne er å regne som parter i saken har de også rett til blant annet dokumentinnsyn og til å påklage et avslag.

### **§ 2 Hvem kan søke om å adoptere**

De som er gift eller lever sammen i et stabilt og ekteskapslignende forhold kan søke om å adoptere sammen. Enslige kan også søke om å adoptere.

#### **Merknader:**

Det gir oftest et barn større trygghet å vokse opp med to foreldre. Adoptivbarn har mistet sine foreldre og øvrige slekt, og de kan trenge den styrke som ligger i tilhørigheten til både et foreldrepar og deres slekt på begge sider. For gifte og samboende søkere, skal adopsjonsmyndigheten gjøre en konkret vurdering av samlivets stabilitet. Som hovedregel må søkerne ha bodd sammen i minimum de siste to årene. Andre momenter som kan ha betydning for vurderingen av stabilitet vil eksempelvis være om paret har felles barn, om paret har inngått samboerkontrakt, om paret har kjøpt felles bolig og om paret har felles økonomi/felles husholdning.

---

<sup>2</sup> Haagkonvensjonen av 29. mai 1993 om vern av barn og samarbeid ved internasjonale adopsjoner.

Enslige kan søke om å adoptere. Den som søker om å adoptere som enslig må reelt være enslig, det vil si ikke være samboende eller gift. Hvis søkeren er samboer eller gift, må paret søke om å adoptere sammen.

Når myndigheten vurderer søknaden skal det blant annet legges vekt på om søkeren har et godt og stabilt nettverk der barnet gjennom oppveksten kan få kontakt med begge kjønn. Generelt anses søkers familienettverk mer stabilt enn vennenettverk. Det skal ved vurderingen legges vekt på nettverkets tilgjengelighet i hverdagen. Et relevant moment i vurderingen vil være om søker har spesiell kunnskap om og erfaring med barn.

### **§ 3 Utredning av adopsjonssøkere**

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) skal utrede adopsjonssøkere. Ber Bufetat om det, skal kommunen bistå med å opplyse en søknad om forhåndssamtykke etter adopsjonsloven § 16 e.

#### **Merknader:**

Bufetat har plikt til å utrede alle søkere som fremlegger en formidlingsbekreftelse fra en godkjent norsk adopsjonsorganisasjon. Utredningen danner grunnlaget for vurdering av om det skal gis forhåndssamtykke.

Første punktum fastsetter at Bufetat har ansvaret for å utrede adopsjonssøkerne. Kommunen kan ha viktige opplysninger av betydning for vurderingen av søkerens egnethet til å adoptere. Andre punktum presiserer derfor at Bufetat kan be kommunen om hjelp med å opplyse søknaden. Det kan først og fremst dreie seg om faktaopplysninger basert på kommunens kontakt med søkere. Utredningen av søkerne skal sikre at saken blir tilstrekkelig og forsvarlig opplyst. Det vil først og fremst være når Bufetat har informasjon som tilsier det at det er aktuelt for etaten å kontakte kommunen.

Det er forutsatt at søkerens samtykke til innhenting av personopplysninger må foreligge på forhånd, se nærmere § 8 og merknadene til § 8.

### **§ 4 Forhåndssamtykke til adopsjon av barn fra utlandet**

Bufetat gir forhåndssamtykke til å adoptere barn fra utlandet etter adopsjonsloven § 16 e. Det skal gå frem av forhåndssamtykket om søkeren kan adoptere ett barn eller søsken, hvilket land det kan adopteres fra og hvilken alder barna kan ha.

For adopsjon av et barn som har fylt fem år, søskengrupper med flere enn to barn og barn med spesielle omsorgsbehov, kreves det godkjenning fra Faglig utvalg for adopsjonssaker i tillegg til forhåndssamtykke. Faglig utvalgs beslutning kan ikke påklages.

Forhåndssamtykket gis for tre år, og kan etter søknad forlenges med to år. Dersom det foreligger en konkret tildeling fra opprinnelseslandets myndigheter og adopsjonsprosessen er inne i en avsluttende fase, kan det vurderes en forlengelse av forhåndssamtykket utover dette.

Ved søknad om forlengelse av forhåndssamtykket, skal søkerne legge fram ny egenerklæring, ny legeerklæring, ny politiattest og ny likningsattest, jf. § 8 første ledd bokstaver c, d, e og f.

**Merknader:**

Med bosatt menes at søker har fast bopel i Norge og har til hensikt å bli boende her. Ved midlertidig opphold i utlandet som følge av studier, arbeidsforhold eller annet, vil søker normalt anses bosatt i Norge.

Som hovedregel skal en adopsjon av barn fra utlandet formidles gjennom en norsk godkjent adopsjonsorganisasjon, jf. adopsjonsloven § 16 f. I særlig tilfeller kan Bufetat gi tillatelse til at adopsjon formidles utenom en godkjent organisasjon.

Forhåndssamtykke gis på grunnlag av utredningen fra Bufetat og en helhetlig vurdering av opplysningene i saken. Forhåndssamtykket skal opplyse om søkeren kan adoptere ett barn eller søsken, hvilket land det kan adopteres fra og hvilken alder barna kan ha.

Forhåndssamtykke skal vanligvis omfatte ett barn i alderen null til tre år. For adopsjon av barn i alderen tre til fem år eller søskenpar hvor begge er under fem år, gjelder det særlige krav til søkerne, jf. § 7.

Adopsjon av barn over fem år skal vurderes av faglig utvalg, i tillegg til forhåndssamtykke, se for øvrig merknadene til § 7. Dette gjelder både tildelinger foretatt i barnets opprinnelsesland og adopsjoner der det søkes om å adoptere et konkret barn eller en konkret søskengruppe. I tilfeller hvor det gjelder adopsjon av barn der Bufetat kan gi forhåndssamtykke, men som ikke omfattes av det forhåndssamtykket Bufetat allerede har gitt, må søkerne søke Bufetat om endret forhåndssamtykke.

I de tilfeller det søkes parallelt om utenlandsadopsjon og om å bli registrert som søker til adopsjon av norsk barn (innenlandsadopsjon), skal søknad om innenlandsadopsjon sendes til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) som er sekretariat for Faglig utvalg. Har søkerne tidligere fått avslag på søknad om søsken av Bufetat og kun fått forhåndssamtykke til adopsjon av ett barn, kan de ikke søke Faglig utvalg om godkjenning til adopsjon av søskenpar eller søskengrupper. I andre tilfeller må søkerne søke Bufetat om nytt forhåndssamtykke som omfatter barnets alder og/eller søsken.

Når saken om utenlandsadopsjon blir sendt til utlandet, kan søkerne ikke lenger være registrert for innenlandsadopsjon.

*Forlengelse av forhåndssamtykke*

Søkerne kan velge om de vil søke om forlengelse eller nytt forhåndssamtykke. Søknad om forlengelse av forhåndssamtykket skal sendes Bufetat senest tre måneder før forhåndssamtykket utløper. Forlengelse kan bare gis en gang. Dersom søkerne får en konkret tildeling før forhåndssamtykket er utløpt, kan Bufetat gi ytterligere forlengelse for å slutføre adopsjonsprosessen.

*Forholdet til forvaltningsloven*

Avgjørelse av søknad om forhåndssamtykke er et enkeltvedtak som kan påklages til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, jf. forvaltningsloven §§ 28 flg.

## § 5 Krav til adopsjonssøkere

Bare adopsjonssøkere med muligheter for å kunne ivareta barnet i hele dets oppvekstperiode kan gis forhåndssamtykke. Det skal foretas en helhetsvurdering av om søkerne er egnet for å adoptere, der det blant annet skal legges vekt på:

- a. personlige egenskaper og motivasjon for å adoptere
- b. fysisk og psykisk helse
- c. forutsetninger for å takle omsorgsoppgaver i tilstrekkelig tid framover
- d. familiesituasjon
- e. familiens økonomi
- f. boligstandard og bomiljø
- g. vandel

Er det tvil om en adopsjon vil bli til barnets beste, skal søknaden avslås, jf. adopsjonsloven § 2.

### **Merknader:**

Ved behandling av søknad om forhåndssamtykke skal det foretas en helhetlig vurdering av søkerens egnethet for adopsjon, hvor det skal legges vekt på søkerens personlige egenskaper og motivasjon for å adoptere.

Enhver adopsjonssøknad skal vurderes konkret og innebære en vurdering av søkerens totale livssituasjon ut fra hva som generelt kan antas å gi gode oppvekstbetingelser for et adoptivbarn. Forskriften er derfor ikke uttømmende når det gjelder hvilke forhold som er relevante å legge vekt på i vurderingen.

Ut fra hensynet til barnet, bør adoptivfamilien ikke skille seg vesentlig ut fra andre familier når det gjelder alder, livsførsel, boligforhold o.l.

Forhåndsgodkjenning til adopsjon av et nytt barn bør ikke gis før det sist ankomne adoptivbarn har vært i familien i minst et år.

### **a. personlige egenskaper og motivasjon for å adoptere**

Ved utenlandsadopsjon vet man ikke på forhånd hvilket (eller hvilke) barn søkerne vil få forespørsel om å adoptere. Når søknad om forhåndssamtykke behandles, har man derfor ingen kunnskap om barnet. Barnet kan på grunn av sine erfaringer før adopsjonen komme til å stille søkerne overfor utfordringer som er annerledes og langt mer krevende enn ved egne fødte barn.

Søkerne skal ha egenskaper som gjør dem egnet som omsorgspersoner og mulighet til å sikre barnet et hjem preget av trygghet og stabilitet. Vurderingen skal avspeile hva som er god omsorg for barn generelt og adoptivbarn spesielt. Viktige vurderingstemaer vil derfor være søkerens evne til refleksjon, empati- og innlevelsessevne, toleranse, fleksibilitet, tålmodighet, overskudd og følelsesmessig modenhet.

Alle søkere må være trygge på sin beslutning om og motivasjon for å adoptere. Dersom søkerne behandles for barnløshet, skal deres motivasjon for å adoptere undersøkes nærmere.

## **b. fysisk og psykisk helse**

Søkernes fysiske og psykiske helse skal vurderes i lys av barnets beste. Avgjørende er hvorvidt sykdom, lidelse eller nedsatt funksjonsevne hos søkerne har betydning for deres omsorgsevne og -mulighet i dag og i framtiden. Det må blant annet vurderes hvilket overskudd søkerne har og hvilken sikkerhet det er for at de kan dra omsorg for et barn i tillegg til seg selv og eventuelle andre barn i familien i lang tid framover. Søkernes sykdomshistorikk vil være relevant i denne vurderingen.

Ved kroniske sykdommer, lidelser og funksjonsnedsettelse vil relevante vurderingstemaer eksempelvis kunne være mulighet og/eller behov for medisiner eller annen behandling, og tilstandens diagnose og prognose. Dersom søker mottar ytelse fra NAV, skal det legges vekt på årsaken til at ytelsen er gitt og om forholdet kan antas å ha betydning for søkerens omsorgsevne og familieliv over tid. Hvis en av søkerne har hatt en alvorlig sykdom som er behandlet med tilfredsstillende resultat, kan det etter omstendighetene bli snakk om å kreve en symptomfri periode. Det skal som hovedregel ikke gis forhåndssamtykke til søkere som er avhengig av daglige medisiner mot alvorlig psykisk lidelse for å kunne fungere normalt.

## **c. forutsetninger for å takle omsorgsoppgaver i tilstrekkelig tid framover**

Forhåndssamtykke kan som hovedregel bare gis til personer som har fylt 25 år, jf. lovens § 3 første ledd. Når sterke grunner taler for det, kan departementet likevel gi forhåndssamtukke til den som har fylt 20 år. Loven inneholder ingen øvre aldersgrense, men adopsjonen skal antas å være til barnets beste.

Av hensyn til barnet er det viktig at adoptivforholdet etableres i den livsfasen en familie normalt får egenfødte barn. Det gis ingen øvre aldersgrense i forskriften. Søkerens alder må likevel vurderes med tanke på at søkerne skal kunne ivareta omsorgen for barnet frem til det er voksent. I denne vurderingen vil det være relevant å se på søkerens alder i lys av aldersforskjellen mellom barn og adoptivforeldrene. Som et veiledende utgangspunkt bør ikke aldersforskjellen mellom søkerne og barnet være mer enn 45 år på tidspunktet for forhåndssamtykket. Utgangspunktet må imidlertid ses i lys av at Bufetat på tidspunktet for forhåndssamtykke ikke vil vite hvor lang tid det tar før søkerne får en tildeling eller hvor gammelt adoptivbarnet vil være. Det kan også være relevant å legge vekt på aldersforskjellen mellom adoptivsøkerne dersom den ene søkeren er vesentlig yngre enn den andre søkeren. Videre kan det være relevant å legge vekt på om søkerne allerede har mindreårige barn slik at adoptivbarnet vil bli innlemmet i en småbarnsfamilie.

Dersom ventetiden for tildeling er lang og søkerne skal søke om forlengelse av et forhåndssamtykke, vil søkerne på søknadstidspunktet være eldre enn de var da forhåndssamtykke opprinnelig ble gitt. Når Bufetat vurderer søknader om forlengelser, skal forutsetninger for å takle omsorgsoppgaver i tilstrekkelig tid framover være en del av helhetsvurderingen. Vurderingen skal som utgangspunkt være den samme som er omtalt ovenfor, men det kan tas spesielle hensyn der en tildeling av adoptivbarn antas å være nært forestående eller andre hensyn tilsier det.

## **d. familiesituasjonen**

Et utenlandsk barn som skal adopteres av en familie bosatt i Norge må omstille seg til et på alle måter nytt liv, og vil i kortere eller lengre perioder være den i familien som i utgangspunktet trenger mest omsorg og støtte. Dersom søkerne har andre barn (egnefødte eller adopterte), bør derfor det nye adoptivbarnet som et veiledende utgangspunkt være to år yngre enn det yngste barnet i familien. Dette gjelder ikke for søsken som adopteres sammen. Det skal legges vekt på søkerens samlede omsorgsoppgaver. Dersom det er andre barn i familien, kan det være grunn til å be om uttalelse om barnets fungering fra eksempelvis skole, helsestasjon, barnehage eller ev. andre hjelpeinstanser.

#### **e. stabil økonomi**

Søkerne må ha en stabil familieøkonomi og det må være samsvar mellom inntekter, utgifter, formue og gjeld. Målet er at barnet får vokse opp under trygge og forutsigbare forhold.

#### **f. boligstandard og bomiljø**

Søkerne må ha en stabil og alminnelig boligstandard målt etter norske forhold. Det skal ved vurderingen legges vekt på stabiliteten i boforholdet og på om boligen er egnet for en barnefamilie. Bomiljøet bør også kunne gi et godt oppvekstmiljø for barn.

#### **g. Søkerens vandel**

Har søkerne anmerkning på politiattesten, skal det vurderes om eventuelle straffbare forhold kan ha betydning for søkerens egnethet til å adoptere barn. Generelt vil anmerkninger som ligger langt tilbake i tid tillegges mindre vekt enn nyere straffbare forhold. Alvorlige og/eller gjentatte lovovertridelser vil likevel kunne tillegges betydelig eller avgjørende vekt selv om overtridelsen ligger langt tilbake i tid. Bufetat kan om nødvendig anmode søkerne om en kopi av eventuell dom for straffbart forhold.

### **§ 6 Adopsjonsforberedende kurs**

Adopsjonssøkerne skal ha deltatt på adopsjonsforberedende kurs før forhåndssamtykke kan gis. Hvis søkerne tidligere har deltatt på adopsjonsforberedende kurs og det søkes om adopsjon av et nytt barn, kreves det ikke nytt kurs før forhåndssamtykke kan gis.

Bufetat kan gjøre unntak fra kravet om kurs dersom søknaden gjelder adopsjon av barn søkerne har hatt omsorgen for.

#### **Merknader:**

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) arrangerer adopsjonsforberedende kurs. Hensikten med kurset er å forberede adoptivforeldre slik at de står bedre rustet til å ta imot adoptivbarnet. Kurset gjennomføres etter at søkerne har fått formidlingsbekreftelse fra en godkjent adopsjonsorganisasjon eller hvis Bufetat har samtykket til adopsjon utenom adopsjonsorganisasjon. Ved adopsjon av barn nr. 2 eller 3 kreves ikke nytt kurs. Søkere som ikke trenger kurs etter paragrafen her har likevel krav på kurs dersom landet det søkes adopsjon fra krever kurs.

Kurset er gratis. Søkerne dekker egne reiseutgifter.

## **§ 7 Krav til søkere når eldre barn og søsken adopteres**

Ved adopsjon av barn i alderen fra tre til fylte fem år eller søskenpar hvor begge er yngre enn fem år, må søkerne være egnet for et slikt omsorgsansvar. I vurderingen skal det særlig legges vekt på søkerens innsikt i eldre adoptivbarns behov, og søkerens erfaring med og kunnskap om barn.

### **Merknader:**

Generelt vil det innebære en mer krevende omsorgsoppgave å adoptere et eldre barn og/eller søsken, enn ett mindre barn. For å få forhåndssamtykke til adopsjon av et eldre barn eller søsken kreves det derfor at adoptivsøkerne vurderes som særlig egnet og motiverte til å ta på seg en slik omsorgsoppgave, og at de har innsikt i og forståelse for omsorgsoppgavens omfang. Adoptivsøkernes kunnskaper om og erfaringer med barn, som de har tilegnet seg gjennom utdanning, arbeidserfaring eller erfaring med egne barn, skal tillegges særlig vekt i vurderingen. Søkerens kunnskaper om og erfaringer med andre kulturer og språkkunnskaper, kan også vektlegges.

For adopsjon av et barn som har fylt fem år, søskengrupper med flere enn to barn og barn med spesielle omsorgsbehov, kreves godkjenning fra Faglig utvalg for adopsjonssaker i tillegg til forhåndssamtykke, se § 4. Faglig utvalg skal vurdere familiens forutsetninger for å adoptere det eller de barna det er tale om.

## **§ 8 Søknad om forhåndssamtykke og dokumentasjonskrav**

Søknad om forhåndssamtykke til å adoptere fra utlandet sendes Barne-, ungdoms- og familieetaten. Søknaden skal inneholde følgende dokumentasjon:

- a. formidlingsbekreftelse fra en godkjent adopsjonsorganisasjon
- b. fødselsattest
- c. egenerklæring om helse på fastsatt skjema fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- d. legeerklæring på fastsatt skjema fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- e. uttømmende politiattest
- f. utskrift av siste likning som angir inntekt og gjeld.
- g. for adopsjonssøkere som lever sammen kreves vigselsattest eller adressehistorikk fra folkeregisteret som dokumenterer samboerskapet
- h. Dokumentasjon av statsborgerskap ved kopi av pass eller utskrift fra folkeregisteret.

Dokumentasjon som nevnt i bokstav a, c, d, e, g og h skal ikke være eldre enn seks måneder. Før forhåndssamtykke kan gis, skal søkerne fremvise kursbevis fra adopsjonsforberedende kurs.

Er det nødvendig for å opplyse saken, kan Bufetat be om ytterligere dokumentasjon. I tilfeller hvor dokumentasjonen omfatter personopplysninger, skal Bufetat innhente særskilt samtykke fra den opplysningene gjelder på det tidspunktet det er aktuelt.

### **Merknader:**

Søknaden med tilhørende dokumentasjon skal sendes til Bufetat før utredningen starter. I forbindelse med utredningen kan Bufetat be kommunen om bistand til å opplyse søknaden.



Der det anses nødvendig, kan Bufetat forelegge sakens dokumenter for etatens rådgivende lege og/eller psykolog og be om en uttalelse til søknaden.

Dersom Bufetat mener det er nødvendig å innhente opplysninger utover det som følger av § 8 første ledd, skal det innhentes særskilt samtykke til dette. Det skal fremgå av samtykket hvilke personopplysninger samtykket gjelder. Det er kun opplysninger som er relevante for søknaden, som skal kunne innhentes. Bufetat skal alltid vurdere om søkerne selv kan gis anledning til å innhente den ønskede tilleggsdokumentasjonen. Ved søknad om forlengelse av forhåndssamtykket, jf. § 4, er det tilstrekkelig at søker vedlegger ny egenerklæring, ny legeerklæring, ny likningsattest samt ny politiattest.

All dokumentasjon må fremlegges i original. Fødselsattest og vigselsattest kan også fremlegges i kopi bekreftet av offentlig tjenestemann eller advokat. Adopsjonssøknaden, egenerklæring om helse, og legeerklæring skal innleveres på skjema utarbeidet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

### **§ 9 Opplysningsplikt om endringer og nye forhold**

Søkerne skal opplyse Barne-, ungdoms- og familieetaten om endringer i livssituasjonen og familielivet i perioden fra søknaden ble sendt og frem til adopsjonen er gjennomført. Endringer det skal opplyses om vil for eksempel være samlivsbrudd, at familien har fått fosterbarn, graviditet, behandling for barnløshet, sykdom, arbeidsledighet, vesentlige endringer i økonomi og flytting.

Bufetat kan på grunnlag av nye opplysninger foreta undersøkelse. Mens undersøkelsen pågår, kan Bufetat be adopsjonsorganisasjonen om å stille saken i bero, slik at søkerne ikke blir tildelt barn mens undersøkelsen pågår. Dersom Bufetat finner at søkerne ikke lenger oppfyller vilkårene for å adoptere, kan etaten trekke forhåndssamtykket tilbake.

Trekkes et forhåndssamtykke tilbake, kan ny søknad om å adoptere tidligst sendes inn ett år etter tilbaketrekkingen.

#### **Merknader:**

Søkerne plikter å gi Bufetat opplysninger om endringer i deres livssituasjon og familieliv. Dersom Bufetat finner behov for å innhente nye opplysninger for å vurdere om gitt forhåndssamtykke skal trekkes tilbake, kan etaten be adopsjonsorganisasjonen stille saken i bero slik at søkerne ikke får tildelt barn i denne perioden. Av hensyn til søkerne skal Bufetat prioritere sak som gjelder vurdering av nye opplysninger og spørsmål om tilbaketrekking av gitt forhåndssamtykke.

### **§ 10 Ikraftsetting og overgangsregler**

Forskriften trer i kraft 1. februar 2015. Forskriften gjelder for søknader om forhåndssamtykke som har kommet til Barne-, ungdoms- og familieetaten 1. februar 2015 eller senere.

#### **Merknader:**

Søknader om forhåndssamtykke og søknader om forlengelse av forhåndssamtykke som har kommet inn til kommunen eller Bufetat før 1. februar 2015 ferdigbehandles etter de reglene som gjaldt før 1. februar 2015.

## **Forskrift om adopsjon av barn fra utlandet**

fastsatt 30.01.2015 med hjemmel i adopsjonsloven § 16 e fjerde ledd

### § 1 Virkeområde og formål

Forskriften gir regler om vilkår for forhåndssamtykke, krav til søkerne og om behandlingsmåten i saker om forhåndssamtykke til adopsjon av barn fra utlandet, jf. adopsjonsloven § 16 e. Kravene skal sikre at barn som adopteres fra utlandet får et godt og varig hjem slik at adopsjonen blir til barnets beste.

### § 2 Hvem kan søke om å adoptere

De som er gift eller lever sammen i et stabilt og ekteskapslignende forhold kan søke om å adoptere sammen. Enslige kan også søke om å adoptere.

### § 3 Utredning av adopsjonssøkere

Barne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat) skal utrede adopsjonssøkere. Ber Bufetat om det, skal kommunen bistå med å opplyse en søknad om forhåndssamtykke etter adopsjonsloven § 16 e.

### § 4 Forhåndssamtykke til adopsjon av barn fra utlandet

Bufetat gir forhåndssamtykke til å adoptere barn fra utlandet etter adopsjonsloven § 16 e. Det skal gå frem av forhåndssamtykket om søkeren kan adoptere ett barn eller søsken, hvilket land det kan adopteres fra og hvilken alder barna kan ha.

For adopsjon av et barn som har fylt fem år, søskengrupper med flere enn to barn og barn med spesielle omsorgsbehov, kreves det godkjenning fra Faglig utvalg for adopsjonssaker i tillegg til forhåndssamtykke. Faglig utvalgs beslutning kan ikke påklages.

Forhåndssamtykket gis for tre år, og kan etter søknad forlenges med to år. Dersom det foreligger en konkret tildeling fra opprinnelseslandets myndigheter og adopsjonsprosessen er inne i en avsluttende fase, kan det vurderes en forlengelse av forhåndssamtykket utover dette.

Ved søknad om forlengelse av forhåndssamtykket, skal søkerne legge fram ny egenerklæring, ny legeerklæring, ny politiattest og ny likningsattest, jf. § 8 bokstav c, d, e og f.

### § 5 Krav til adopsjonssøkere

Bare adopsjonssøkere med muligheter for å kunne ivareta barnet i hele dets oppvekstperiode kan gis forhåndssamtykke. Det skal foretas en helhetsvurdering av om søkerne er egnede for å adoptere, der det blant annet skal legges vekt på:

- a. personlige egenskaper og motivasjon for å adoptere
- b. fysisk og psykisk helse
- c. forutsetninger for å takle omsorgsoppgaver i tilstrekkelig tid framover
- d. familiesituasjon
- e. familiens økonomi
- f. boligstandard og bomiljø
- g. vandel

Er det tvil om en adopsjon vil bli til barnets beste, skal søknaden avslås, jf. adopsjonsloven § 2.

## § 6 Adopsjonsforberedende kurs

Adopsjonssøkerne skal ha deltatt på adopsjonsforberedende kurs før forhåndssamtykke kan gis. Hvis søkerne tidligere har deltatt på adopsjonsforberedende kurs og det søkes om adopsjon av et nytt barn, kreves det ikke nytt kurs før forhåndssamtykke kan gis. Bufetat kan gjøre unntak fra kravet om kurs dersom søknaden gjelder adopsjon av barn søkerne har hatt omsorgen for.

## § 7 Krav til søkere når eldre barn og søsken adopteres

Ved adopsjon av barn i alderen fra tre til fylte fem år eller søskenpar hvor begge er yngre enn fem år, må søkerne være egnet for et slikt omsorgsansvar. I vurderingen skal det særlig legges vekt på søkerens innsikt i eldre adoptivbarns behov og søkerens erfaring med og kunnskap om barn.

## § 8 Søknad om forhåndssamtykke og dokumentasjonskrav

Søknad om forhåndssamtykke til å adoptere fra utlandet sendes Bufetat. Søknaden skal inneholde følgende dokumentasjon:

- a. formidlingsbekreftelse fra en godkjent adopsjonsorganisasjon
- b. fødselsattest
- c. egenerklæring om helse på fastsatt skjema fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- d. legeerklæring på fastsatt skjema fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- e. uttømmende politiattest
- f. utskrift av siste likning som angir inntekt og gjeld
- g. for adopsjonssøkere som lever sammen kreves vigselsattest eller adressehistorikk fra folkeregisteret som dokumenterer samboerskapet
- h. Dokumentasjon av statsborgerskap ved kopi av pass eller utskrift fra folkeregisteret.

Dokumentasjon som nevnt i bokstav a, c, d, e, g og h skal ikke være eldre enn seks måneder. Før forhåndssamtykke kan gis, skal søkerne fremvise kursbevis fra adopsjonsforberedende kurs.

Er det nødvendig for å opplyse saken, kan Bufetat be om ytterligere dokumentasjon. I tilfeller hvor dokumentasjonen omfatter personopplysninger, skal Bufetat innhente særskilt samtykke fra den opplysningene gjelder på det tidspunktet det er aktuelt.

## § 9 Opplysningsplikt om endringer og nye forhold

Søkerne skal opplyse Bufetat om endringer i livssituasjonen og familielivet i perioden fra søknaden ble sendt og frem til adopsjonen er gjennomført. Endringer det skal opplyses om vil for eksempel være samlivsbrudd, at familien har fått fosterbarn, graviditet, behandling for barnløshet, sykdom, arbeidsledighet, vesentlige endringer i økonomi og flytting.

Bufetat kan på grunnlag av nye opplysninger foreta en undersøkelse. Mens undersøkelsen pågår, kan Bufetat be adopsjonsorganisasjonen om å stille saken i bero, slik at søkerne ikke blir tildelt barn mens undersøkelsen pågår. Dersom Bufetat finner at søkerne ikke lenger oppfyller vilkårene for å adoptere, kan etaten trekke forhåndssamtykket tilbake.

## § 10 Ikraftsetting og overgangsregler

Forskriften trer i kraft 1. februar 2015. Forskriften gjelder for søknader om forhåndssamtykke som har kommet til Bufetat 1. februar 2015 eller senere.